

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadónál: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Wekerle titkos tászkája.

Mig az adóreformot támadják a parlamentben, sajtóban, népgyűléseken, Wekerle haragosan üt duzzadt, vastag irattáskájára: csak beszéljétek, csak tiltakozatok, majd megunom a dolgot, majd napfényre bocsájtom a gondosan elzárt titkokat. — Ugy-ugy, biztatják hü fegyverhordó csatlósai és sötét arccal közlik, hogy a zár mögött hatalmas magyar vállalatok adóeltitkolásai vannak összegyűjtve, harminc esztendőre visszamenően. Ha meg nem szűnik a hadjárat, ha el nem ismerjük mindannyian, hogy nincs nagyobb finánckapacitás, nincs gondosabb atyja a népek Wekerle Sándornál, akkor nehéz, régi bűnök jutnak nyilvánosságra, vállalatok omlanak össze, köztisztviseltek álló emberek semmisülnek meg.

A parlamentben felháborodással utasítják vissza a fenyegetésnek, a terrorizmusnak ezt a példátlan megnyilatkozását.

Állítólag harminc esztendeig gyűltek az adóalaptitkolások. Harminc esztendő alatt sok mindenféle pénzügyminiszter és miniszterelnök és kormány volt, de a terrorizmusnak ilyen szédítően felszerelt fegyvertárát egyik se tartotta az orrunk elé. Az egész titkos adatgyűjtésben, a fenyegetésben, haragos ökol-

szorongatásban rémitő sorozata a legképtelenebb bűnöknek.

Titkos adatok, harminc esztendő adóeltitkolás: mi ez? Hát Magyarországon, ahol tavaly enyhítették valamennyire a büntetőtörvénykönyv legirgalmatlanabb rendelkezéseit, ahol hat hónapra csukják be az éhen fetregő kenyértlóvajait: itt államot és tisztességes adófizetőket megrabló vállalatok mindaddig büntetlenül harácsolhatnak, míg úgy kívánja a kormánypolitika?

Tisztogatással és megtorlással kezdte pályáját a nemzeti kormány. Ha kezébe jutottak az adóeltitkolás adatai, lélekszakadva kellett volna szólítani az ügyészeit. Most a gondosan elzárt aktákkal fenyegetnek? Most már büntársak, közönséges bűnrészesek, akik segítik az eltussolást, a visszaélők menekülését, segítik, amíg csak saját bukásukat meg nem vásárolhatják a bőrükön. Azaz, hogy az örökös ferditések közt immár teljesen megzavarodott elméjük eszelte ki csupán a menekülésnek ez utját. Ki beszél itt a nagy vállalatok adóiról? *Tessék megadózatni az uszorásokat, a harácsolókat, ahogyan jól esik. Szétültni két marokkal a nagy tőke és a nagybirtok visszaadései közt.*

Az adóreform ellen a dolgozó polgárság, a munkában izzadó nép hallatja

tiltakozó szavát. Az adóreform a két kezével, az elméjével, a diplomája, műhelye, kicsiny üzlete révén élő embert sújti változatos adónemek elviselhetetlen sorozatával. A tőke, ház vagy földbirtok nélkül való termelést szorítja prés közé és a kenyeret, a család életét, egészségét, ruháját sajtolja ki belőle. Milyen célokra? Nem a szegényes kultúra és az elmaradt közállapotok céljaira. Katonáság, hadsereg, létszámemelés, új ágyúk: ezek a tételek, ezek az éhes, a falánk, a telhetetlen vérszívók.

Méltóztassék hát abbahagyni a fenyegetést. Akinek szánya volt, az izzadó homloku, dolgozó nép nem ijed meg tőle. Irgalom és kímélet nélkül folytatja élet-halálharcát. A fenyegetés új fegyvert adott kezébe. Ime, milliós vállalatok, pénzhatalmak évtizedeken át büntetlenül csalták az államot és a kárt, amit gonosz visszaélések okoz, napi munkájuk után élő kizsartolt polgárokkal fizették meg. Nos hát, a kizsartoltak megunták ezt az állapotot. Elő a kulccsal, felnyitni a táskát! Nyilvánosságra az adatokkal. Az ország tudni és ismerni akarja az adóablókat, a könyvhamisítókat. Látni akarja őket letörtén és megszegényülvé, méltó büntetésükkel, mögöttük pedig szegénytelen, dicstelen bukásban bűneik palástolóit, a politikai bünszövetségeket.

TÁRCA.

Cirill, a kigyóbüvölő.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —

Írta: Kanizsai Ferenc.

Már abból is, hogy Cirillnek keresztelték, képzelhető, hogy a bölcsője mellett Muzsák, vagy egyebek fonták sorsának fonálát. Én a III. b) osztályban ismerkedtem meg vele. Illetve, hogy a bemutatkozás elmaradt, mert rá sem hederítettem a vöröshajú, szeplős, nagycsizmás kollégára. A szántan órán tudtam meg a nevét, amikor Kratofil szántan-tanár és osztályfőnök ur a névsort beírta a noteszébe és abcé-c-rendben be kellett mondanunk kinek-kinek nevét.

— Szlapák Cirill, — mondta ő.

— Szlapák micsoda? — kérdezte Kratofil.

— Cirill.

— Hiszen ez püspöknek való név, — vélte Kratofil — na meglássuk, lesz-e belőled püspök, vagy sem?

Az osztály jót kacagott a tanár ur észrevételén. (Minden alkalmat megragadtunk a tanári vicceknek való röhejre. A diákok azt hiszik, hogy így elejét lehet venni a tanárok szekundonató bűsz kedvének.) Meg kell jegyezni, hogy Cirillnek a sorsa ezzel meg lett pecséd-

telve. Különösen a Kratofil »utazott« rá. Már a következő órán így hitta ki felelni:

— Na Cirill! (röhögés), mely számok osztalok maradék nélkül tizeneggyel?

Cirill hallgatott és szaporán hunyorgatott vörös pillájú szemével.

— Gondolkozzál csak, Cirill!

— Effejtettem, tanár ur.

— Ejnye Cirill, így sohasem lesz belőled püspök! (Röhögés.)

Igy lett Cirillből az osztály mostohagyereke. De csak a tanárok mertek vele ujjat-huzni, mink nem, mert igen kemény öklei voltak és az sem lett volna jó, ha valamelyikünket megrugott volna patkós csizmájával.

— Ugy látom, Cirill, — mondta neki az osztályfőnök ur — suszter lesz belőled, nem püspök.

— Nem leszek suszter! — vágta vissza dacosan a fiú. És ebből baj lett. Beiródott az osztálykönyvbe, feleselés miatt.

Egy szerdai napon, tízperckor, a Cirill megszólított. Hozzám volt legtöbb bizalma.

— Mondok neked egy titkot. De esküdj meg, hogy nem árulod el senkinek.

Megesküdtem.

— Ma vagyok itt utoljára az iskolában. Megszököm. És olyan csinálók, hogy az egész világ rólam fog beszélni. A Kratofil pedig megpukkad az irigységtől. Megmutatom neki,

hogy ki vagyok. Csak azért is. Csak azért is. Szervusz.

— Már mégy?

— Igen.

— Meghatva néztem Cirill után, de csak akkor kezdem komolyan gondolkozni szavain, amikor előbb üres hecengeknek tartottam, amikor délután, sőt másnap és harmadnap is a »ki hiányzik«-ok közt említettük a nevét... A tanár ugyanis óra elején megkérdi, ki hiányzik?

— Szlapák Cirill, — mondtuk kórusban. Beírták a nevét az osztálykönyvbe. Mikor már negyed, ötödnap is hiányzott, Kratofil megsokalta.

— Mit csinál ez a Cirill? Nem tudjátok? Beteg talán?

Senki sem birt felvilágosítást adni.

— Ki tudja, hol lakik az apja?

Csak egy rác gyerek nyujtotta föl a kezét, moztogatta két ujját, mint nyul a fölelt.

— Te tudod, Krékity?

— Tudok.

— Hát akkor délután elmegy hozzájuk és megnézzé, mi van vele. És holnap referálás nekem.

— Igenis.

Úgy éreztük, hogy a Cirill kezd nevezetes személyiséggé lenni. Tízperckor megemlítetttem, talán egy kissé kiszínezve, a titkozatos szava-

Egy lejárt váltó.

Megmozdult a színügyi bizottság lelkiismerete. — Tingli-tangli szivarszó mellett. — Kiegyenlítő megoldás.

Van Baja városának egy régi, sokszor óvatolt és még többször prolongált váltója. Baja város tanácsa azonban kilekedt adós, rossz fizető és valahányszor csak prezentálják neki ezt a kellemetlen váltót, halasztást kér és készpénz helyett új váltóval fizet.

Most újabb figyelmeztetést kapott, egyikük határozott intést, hogy legyen vége a váltónyargalásnak, mert elérkezett már a végső ideje a fizetésnek.

Nem a sajtó részéről jött ez a kemény föl-szólítás. Ilyennek, legyen az éles, bántós, gúnyos vagy méltatlankodó, soha sincs foganatja. Ilyenekhez hozzászokott már a nemes tanács. Óbégathat tőle a sajtó, ordíthat a prés, föl se veszi, a füle bojtját sem mozgatja.

Hát az egyszer nem a sajtó kellemetlenkedik. A színügyi bizottság hallatta végre rég nem hallott szavát.

A színügyi bizottság, melybe egy ici-pici skribler se szorult, mely csupa tisztas uriemberből, pontos adófizetőből, komoly családapából áll. Ez a derék erkölcsű testület sütötte ki végre, hogy a Bárány piszkos nagy pajtája szinpadnak csufolt tyukketrecével, ez a tűz-veszélyes, emberéletet fenyegető, közegészség, ellenes, izlést sértő, minden illuziót tönkreslányító és minden komoly művészetet megcsufoló hambár nem arra való, hogy egy város jobbhoz szokott, műértő intelligens közönsége a modern színművészetet íránt érzett szűkségletét benne kielégíthesse.

Igen, a nehézkes, a semmivel sem törődő színügyi bizottság is így találta és a mult héten fölemelte végre régóta várt tiltakozó szavát és egyhangulag így határozott, hogy *színjátszási engedélyt mindaddig nem ad, míg megfelelő színházhelyiségünk nem lesz.*

Örülünk e bátor szónak, üdvözljük e komoly, érett határozást. Erkölcsi kötelessége volt a színügyi bizottságnak, hogy figyelmeztesse a tanácsot e határozatával arra a súlyos

felelősségre, azokra a komoly következményekre, melyekkel a mai tarthatatlan és erősen könnyelmű állapotok fenyegetnek. A játekgendély megvonásával kemény ítéletet mondott és elhárított magáról minden felelősséget.

Ennek a határozatnak a súlyát nem kisebbítheti az a nemtörődőmség, melylyel a tanács a szokott módon tul teszi majd magát rajta. A tanács megadhatja az engedélyt, játszathat továbbra is a Bárányban, halogathatja a színház fölépítését, de viseli is érte a teljes felelősséget isten és ember előtt.

A színügyi bizottság lelkiismerete megmozdult és fölelemte a tiltakozó szavát. E tiltakozás harsogva szól a közönséghez, a tanácshoz. Értsenek belőle!

Fizessen a tanács és ne prolongáljon.

* * *

Egy ajánlat fakszik a tanács előtt, *Polgár* Károly szinagazgató ajánlata. Nyári szinkörrel akar boldogítani bennünket. Úgy halljuk, a közgyűlés elé fogja vinni a tanács, hogy az döntson róla.

Több oldalról kell megvilágítanunk és megvizsgálunk ezt az ajánlatot.

Kezdjük a legfőbbel: kell-e, megfelelő-e nekünk a nyári szinkör?

Nem!

Nyárra nincs színházi publikumunk. Nyáron megemész az ember valami pikans kabarét, könnyű bohózatot, pajkos nyári operettet, de nem komoly színművészetet.

Másik kérdés: építhet-e nekünk *Polgár* 3 esztendőre alkalmas szinkört?

Nem.

Deszkabódé nekünk nem kell, megfelelő szinkör pedig, mint több város példája mutatja, sok pénzbe kerül. Ilyent *Polgár* nem is kínál.

Mert mit is kínál *Polgár*?

Nem tudjuk, de sejünk már abból is, hogy olyan helyiséget szeretnének összehúzni, ahol dohányozni is lehetne előadás alatt. Ilyenből nem kérünk! Nekünk nem tingli tangli kell, nem komédiázás szivarszó mellett. Ezt elvégzik majd nyáron a Központi Árnys kertjében a vándor kabarétársulatok. Nekünk komoly, nemes művészet kell.

Hiába terjeszti a tanács a közgyűlés elé ezt az ajánlatot. Bizunk benne, hogy a közgyűlés komoly, hozzázért tagjai nem fogadják el.

Vásári komédiabódéval, szivarszóval kísért nyári komédiázással nem lehet kifizetni e város közönségét és nem lehet szabadulni egy komoly kötelesség alól.

* * *

Azt mondják, nincs pénzünk drága modern színházra. Lehet, talán igazuk is van. Hát ne építsenek színházat, de építsenek legalább egy olcsóbb nagy, kényelmes termet alkalmas szinpadal.

Alakítsák át a Bárányt modern szállóvá és a hátulsó részen, az istálló helyén emeljenek egy nagyobb színházi termet, melyet tánc-teremnek is lehet használni mulatságok céljaira.

Ez nem lenne drága, sőt valószínűleg gazdaságos, mert az újjáalakított Bárány bére fedezné az építési költségeket.

Nincs nekünk nagyzási hóbortunk! Nem kívánunk mi okvetlenül százazrekbe kerülő műalkotást. Megelégszünk a mi közönségünk egy csinos, kényelmes, vesztélytelen emeletes teremmel, melynek van megfelelő ruhatára, elég tágas szinpadja, melyen játszani, scenirozni, illuziót kelteni lehet.

Ez nem kerül százazrekbe és chhez joga van a közönségnek. Csak tegyen már valamit a tanács, mutasson jóakaratot és igyekezzék eltüntetni a Bárány nagypajtáját, mely veszélyességét nem is tekintve, igazán nem méltó Baja törvényhatóságához.

E. L.

HIREK.

— **Bajai analabéták oktatása.** A helybeli r. k. iskolák tanítóit határozták el a héten, hogy írni-olvasni tanítják jövő télen a bajai szépszármu analabétákat. Az idei téli szezonra — nézetük szerint — már elkéstek, mert háromhavi kurzust akarnak tartani s így a harmadik hónap már bele esnek a tavaszi mezei munkába. Az analabéták kurza ilyenformán november 1-én nyílik meg; ha ugyan addigra a derék idea be nem fagy.

kat, melyeket Cirill legutóbb velem közölt. Valami hármán is szegődöttünk Krékity mellé, hogy Cirill felkutatására induljunk. Az öreg Szlapák, aki hivatalosolga, vagy efféle lehetett, kevés megindultsággal jelentette ki, hogy ő maga sem tud többet nálunk. Őt napja nem nem látta Cirillt. Biztosan kédorog valahol, de annyit mondhat, lesz dolga a nadragszójnak, csak még egyszer a szene elé kerüljön a gaz kölyök!

Kratoól tanár ur is közömbösen vette tudomásul a dolgokat. Még néhány hétig hűségesen beírták az osztálykönyvbe, hogy Szlapák Cirill hiányzik, de aztán nem írták be többet. A megjegyzések rovataiba annyit írtak be végül, hogy Szlapák Cirill kimaradt.

Legendák hősvé avattuk Cirillt, mink, a III. b) diákjai. Azt hiszem, a többi osztály irigyelte tőlünk ezt a szerencsét. Gyakran beszélgettünk Cirillről és Braunnak, az emienseknek, az volt a véleménye, hogy alkalmasint hajóinsznak szegődött és már a tengereken boldogul.

Elyomul egy év, vagy talán másfél. Elég az hozzá, hogy Cirillről már nem igen beszélgettünk. Hallgatag megállapodásunk alakult ki a felől, hogy a III. b), illetve most már a IV. osztály egykori nevezetes diákja, akit a tanári önkény üldözött el, legalább is kalózkapitány

azóta; fekete álarccal és vörös fofaszakállal. Ugy van, a vörös fofaszakállat is elkepzeltek, bár hiszen nekünk, akik vele egyvásu fiuk voltunk, még nem pelyhedzett a bajuszunk, csak olyikunk tett szert bántó kappanhangra, ami hol vékony volt, mint a cérnaszál, hol meg, mintha a pincéből dörmögött volna. Egyedül Bánszky Imre törekedett a bajuszra. Rendelt is budapesti patikából az újságokból kivágott hirdetések szerint, különféle bajusznövesztőket, de mondhatom, semmit sem használt.

Hát mondom, elmúlt vagy másfél esztendő. És Cirill egyszer csak, tizperckor beállított az osztályba. Nem volt vörös fofaszakáll, még csak fekete álarca sem. Valami fantasztikus, de inkább rongyos zöld frakkot viselt és a kezében piros cédulákat szorongatott.

— Szervusz Cirill! — kiáltottuk örömmel. Ő azonban egy kicsit tartózkodónak mutatkozott; és előkelő mozdulattal szórta szét a cédulákat.

— Milyen tisztelt hölgyeim és uraim! — hadarta — van szerencsém tudatni önökkel, hogy megérkezett városunkba az itt még soha sem látott, szenzációs, amerikai villamos állatsereglet! Eleven tigrisek, elefántok, oroszlanok, krokodilok! Csak tíz krajcár!

Aztán hát szóba fűződött. Megkérdeztem Cirilltől, hogy ő micsoda az állatseregletben?

— Én vagyok a kigyóbüvöl.

— Micsoda?

— A kigyóbüvöl.

Ez hatott. A legnagyobb tisztelettel néztünk reá. Cirill azonban rártartónak bizonyult és nem akart barátkozni.

— Szervuszok! — mondta leereszkedően és nagy hatást keltve, eltávozott.

Na, volt felfordulás az iskolában! Hogy Cirill megkerült! Hogy kigyóbüvöl lett belőle!

Természetes, hogy délután, ahányan csak tehetők, beváltakoztunk egy hatosért az állatseregletbe. Biz ottan nemigen akadt sok látnivaló. Elefántnak hire, hamva sem mutatkozott. Bele sem térne ilyen kis ketrecekbe, amilyenek itt láthatók. A fenevadakat tulajdonképpen a farkasok képviselik; de egy ványadt medve is kucorgott busan az egyik ketrec szögletében. De hát mit törődünk mink az állatokkal? Mink Cirillt akartuk látni.

És hát hol vannak a kigyók, amiket büvöl? A kigyók nincsenek sehol.

No, majd csak kiderül. Türelem.

— Hé, Cirill! — hallatszott most egy ponyvajtó mögül — Cirill, te gazember! Söpörd ki a ketrecek!

— **A tanítóképző koncertje és ifjúsági bálja.** Az állami tanítóképző-intézet ifjúsága az idén még a farsang folyamán tartja meg szokásos hangversenyt, melynek műsorát ez alkalommal a legkedveltebb nemzeti népdalok mellett, csupán a vig és trefás zenei irodalomból merítette. A bálal kapcsolatos koncertet február hó 13-án fogják megtartani. A különös művelzetet igérő hangverseny részletes műsorát legközelebb ismertetjük.

— **A mai teazsur.** Ma, f. hó 24-én tartja a Bajai Jótékonycélú Leányegyesület ezidei harmadik teaszurját. Ez alkalommal *Alföldy László és Csillag Rezső* mérvökök lépnék föl. Wagner „Tannhäuser nyitány”-át adják elő négykézre. Kivülök *Krausz Olga* és *Szegő Marcell* szerepelnek egy kedves kis vígjátékkal. A „Vallomás” ennek a címe. Az előbbi Tardy Jolán szerepét adja, az utóbbi dr. Török Pál ügyvédjelöltet személyesíti. Dankó Lajos zenekara a legújabb zenedarabokat adja elő. A műsor után tánc lesz. Kezdődik délután 5 órakor. Belépőjegy ára uszóna, zene, és tárlati díjjal együtt 1 kor. 30 f. A kiváló sikertelnek ígérkező zsúrta ezuton is felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **A főgimnázium hódolata a pápa iránt.** Pius pápa aranyünnepét vasárnap délelőtt disztinguált ülte meg a helybeli ciszterci főgimnázium. Szépszámu közönség gyönyörködött ez alkalommal *Nagy Vazul* tanár által vezetett ifjúsági daloskör alkalmi ének-számaiban és *Magyarász* Ferenc hittanár ünnepi beszédében, meg *Párkányi Norbert* tanár klasszikus szépségű ódjában, melyet *Vojnák József VIII. o. t.* adott elő lendülettel. *Csapláros Imre* tanuló Erdősinek „Láttam a pápát” című költeményét szavalta a hívő lélek lelkesedéssel. Ünneppélyzárás előtt *Werner Adolf* dr. fölolvasta a pápának küldött hódoló sürgönyét, melynek ez volt a magyar szövege:

Főmagasságu

Merry de Val Biborosnak.

A bajai ciszterci rendi főgimnázium tanári kara és tanuló ifjúsága a város polgáiraival disztinguáltan egyesülve, a szenteséges Atyának áldozópapásága ötvenéves fordulóján hódoló tisztelettel és hű szeretettel Isten bőséges áldását kívánja.

Werner Adolf igazgató.

A pápa latin szövegű köszönő-távirata magyar fordításban így hangzik:

Öszentesége a pápa sok-sok köszönetet mond papi jubileumának alkalmából kifejezett jókívánataikért s ama főgimnázium minden tanárának és tanítványainak szive mélyéből osztja apostoli áldását.

Merry de Val biboros.

És megjelent Cirill. Egyik kezében seprével, a másikban lapáttal, meg gerbecsével.

Mikor kijött és meglátott minket, elpirult. De azért nekilátott a munkának. A gerbecsével benyult a ketrec rácsai közé és kotorta kifelé a szemeket.

Egyszer csak egy marcona, torzonborz alak pattant elő. Hih-tőleg az állatsereglet tulajdonosa.

— Mi, ez is takarítás? Te gazember! — és ott, a szemünk láttára pöföfözte Cirillt.

— Mért nem lettél püspök? — ordított rá — akinek ilyen cifra neve van, menjen püspöknek.

Nem néztük tovább a jelenetet. Eloldalogtunk. És nem beszélünk Cirillről egy szót sem. Másnap délelőtt megpillantottam az utcán és észrevettem, hogy ki akar kerülni.

— Hé, Cirill! Gyere csak ide.

— Mit akarsz?

— Beszélni szeretnék veled.

— Nem érek rá.

— Miért nem?

— Sietek. A kigyók, tudod a kigyók . . .

Én vagyok a kigyóbüvölő . . .

Harmadnap felszedte sátorfáját az állatsereglet. Soha többé Cirillt nem láttam, sem híret nem hallottam . . .

— **Sportegyleti műkedvelők.** A legfiatalabb bajai egyesület, mely már természeténél fogva is a város fiatal erőt, a „legények elejét” egyesíti magában, szombaton este hódolt Karneválnak. A sportegyletet is a jó öreg csapatokon haladt, műkedvelői estélyt rendezett, holott mulatsága sokkal jobban részesült volna a sportból elnevezésre, ha egy kis vívóversennyel teszi változatossá az estnek báléltői programját. Egyébként szépen, sőt kifogástalanul szépen ment minden. Herceg Ferenc szindarabjának címszerepét, a dolovai nábob leányát *Antal Elena* játszta sikerrel, Tarján Gidában *Urhegyi Jenő* excellált, Scharpf, Várnai és Barkóczy pedig jól rajzolták a három katonatisztet. Sok tapost kapott *Tomatisz* Ilonka mint Szentirmányé és az epizód szerepekben dr. Kollerné, Schwarzcinger, Wittenberg és Stern. Reggelig tartott tánc követte a dilettáns előadást, melyet *Bárdos József* dr. ciszterciata tanár rendezett sok ambícióval.

— **Az első szabadliceum este.** Szabadliceumot a szó komoly értelmében a *bajai kereskedő ifjak egylete* honosított meg itt Baján. A szokásos téli ciklus most csütörtökön este nyílt meg *Drescher* Bela polg. isk. tanárnak az emberről tartott érdekes és oktató tanulmányával. A szépszámu halgatóság mindvégig figyelemmel hallgatta a darvini tant és fokozott érdeklődéssel kísérte az előadásnak azt a részét, mely a férfi és nő szellemi és testi különbözőségeiről szólt. *Drescher* tanár teljesen szolgált a szabadliceum magasabb szempontjait, szórakoztatva oktatott. A széleskörű tudásával imponáló előadó a legközelebb csütörtökön folytatja tanulmányát az egyleti helyiségben.

— **Földrengés.** A messzinai rém szerdáról csütörtökre virradó éjjel Baján is kísértett. Éjjel után két órakor két erősebb lökés rengette meg a bajai földet, a rengést pedig szélvihár zugásához hasonló földalatti moraj előzte meg. Egy órával később, a városnak pusztán Kicscsavoly nevű részére szorítkozva, megisméltódott a földlökés és bedöntött egy kémenyt. Egyéb bajt a földrengés nem okozott. Pusztán képek, tükrök inogtak a falon, vagy — mint egy laptsárny privátdeklatívje ki nyomozta: — az addiggi tanácsnok szobájában fölborult (honny soitt qui mal y pense) — a lámpa.

— **Kereskedő ifjak közgyűlése.** A f. hó 24-ére eső vasárnapon, délután 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart a bajai kereskedő ifjak egylete, Ferenc-utcai sajtó házában. A rendkívüli közgyűlés egybehívására — hir szerint — az egyik alelnöknek váratlan lemondása adott okot.

— **Az I. M. I. T. bácskai választmányi tagjai.** Az izraelita magyar irodalmi társaság vasárnap tartott közgyűlésén a társaság vidéki választmányába a következő bácskai tagokat választotta meg: *Dr. Singer* Bernát Szabadkáról, *Fischer* Mihály dr. Zomborból, *Frenud* Józsefet Óbecseről és *Kun* Lajos polgári iskolai tanárt Bajáról.

— **A bajai színészet oszódje.** Se Krémer, se Polgár, Farkas Ferenc pedig semmi szin alatt — ezt határozta a héten a szinügyi bizottsági ülés. Kimondották a szinügyörök, hogy szinház híján szintársulat se kell mindaddig, míg föl nem épül a bajai műzshajlék. A bizottság kissé hosszú terminust szabott és remélhető is, hogy a városi tanács megváltoztatja ezt a radikális határozatot. Meg kell adni a játékengedélyt *Krémer* Sándor szabadkai igazgatóknak, mert a helyi színészeti érdekei a Szabadkával való kapcsolat változatlan fontartása mellett valóznak.

— **Műkedvelői előadás a Munkás-Ottthonban.** A bajai Munkás-Ottthonban lévő szakszervezetek folyó évi január hó 24-én, vasárnap, sajtó helyiségeikben (Czifusz Ferenc-utca 29. sz.) az Ottthon javára műkedvelői előadással és nemzetközi világpóstával egybekötött táncvigalmat rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Sínre kerül: *A csásár katonái*. Dráma 3 felvonásban *Irtó* Géza Imre.

— **A baja-oszavolyi ut** építéséhez, mint értesülünk, ez év tavaszán teljes erővel hozzáfogás és még ez év folyamán is be fejezik. Ez az ut nagy fontossággal bír reánk, mert nagy környékkel teszi a várossal való érintkezést könnyebbé.

— **Árad a bajai Duna.** A *Duna* reggel óta órákint félméterrel árad. A Sugovicában kikötött hajók és malmok láncát az ár eltepte s a vízműveket is megromlalt. A Pandursziget egy része már víz alatt áll. — Ezt a kis rémhírt küldötte valaki a héten a fővárosba. A bajai tudósító azt nem mondja meg, hogy reggel óta, hány órától — hány óráig áradt a Duna órákint félméterrel. Mert ha csak reggel 6 órától este 6 óráig áradt, más 6 méter az áradás. Ha pedig úgy állana a dolog, rég uszna egész Baja. Valószínű, hogy az áradás már nem tart és még valószínűbb, hogy órákint nem fél méterrel, hanem sokkal kevesebbet, mondjuk: fél centimétert áradt.

— **Szalkay Is.** Ama szinházi átkokat ellenére, mellyel Farkas Ferenc szinagigazgató eljutotta ezt a földrengéses várost, sora pályáznak a direktorok a bajai szinházért, — két hét óta immár a negyedik. *Szalkay* Lajos székesfehérvári szinagigazgató csütörtökön távirati uton kérdést intézett a tanácsosh, hogy május hó közepétől junius hó végéig tarthatna-e Baján szinelőadásokat? A tanács tagoktól választ adott Szalkaynak.

— **Közgyűlés.** A bajai 48/49-es elagott, szegényosruv honvédekét segélyző bizottság f. évi január hó 17-én délelőtt 11 órakor az ipartestület helyiségében tartotta évi rendes közgyűlést. Az évi jelentés, illetve a múlt évi eredmény bemutatásából kiült, miszerint városunk nem szavú és jöttévs adakozótól adomány és havi 1 kor., illetve 20 filléres segély címén 914 K 54 f. folyt be. A közgyűlésből folyólag — bár az adományok év közben hirilapilag nyugtáztattak — köszönet szavazatot a múlt évben szegény agyjainkat külön is segélyező adományozóknak, névszerint: a Honszeretet páholyának 53 K 50 f., dr. Werner Adolf igazgató urnak 20 K., Latinovis János ügyvéd urnak 10 K., dr. Rácz Károly járásbíró urnak 10 K., Weidinger Dezső urnak 5 K., néhai Reich Vidor urnak 5 K., dr. Klein Mór urnak 4 K., Róza N. 80 f., Jerkovits M. urnak 20 f. adományaikért.

A befolyt adomány és havi segélyösszegeiből levonva a pénzbeszedő . . . 83 30
Csermák S. könyvtörök számláját . . . — 80
a következő agv honvédek részesültek segélyben:
Horváth József 79 éves évezett . . . 83 48
Horváth Ferenc 79 . . . 52 —
Kohn Ignác 86 . . . 61 44
Kronmewetter Lipót 84 . . . 83 44
Mayer Márton 81 . . . 83 44
Matos György 80 . . . 83 44
Mezey Lajos 80 . . . 83 44
Németh István 88 . . . 83 44
Pállovis Antal 82 . . . 83 44
Péchy József 78 . . . 49 44
Vinkó Márton 91 . . . 83 44

Összesen . . . 914 54

A leadott és helybenhagyott évi jelentés, illetve zárszámadásból a befolyt pénzek zetszótásának jóváhagyólagos tudomásul vételével a felügyelő, számvizsgáló-bizottságnak, ugy a pénztársaság a felmentvény a közgyűlés által egyhanglag megadott; nemkülömben e közgyűlésben a január hóban befolyt összegből a havi segély agyjaink között zetszótott. — Tisztújításra kerülendő sor, Horváth Ferenc 48 as honvéd szót kérve a közgyűléstől, mely szavakban esetelte a nagyközönség szives támogatását, kérte, hogy a tisztikar élén fardhatlan buzgalmának elismerésével ismételtlen *Czernay* Imre ur által töltösek be az elnöki állás, míg a tullefogalmság miatt a 8 éven át emberbaráti érzettől áthatott őszinte pártfogóknak, a pénztárnoki állásról lemondott *Brade* József volt pénztáros urnak készséges munkálkodásáért közgyűléstől köszönet szavaztassék. A közgyűlés mindkét indítványt egyhangy lelkesedéssel elfogadta és a megüresedett pénztárnoki állásra *Nadas* József apárttestületi jegyzőt, jegyző-ellenőrnek ismét *Kovács* Andort választotta meg. A tisztújítás magétis után, elnök életésével a közgyűlés berekesztett. — Itt említjük meg, hogy öreg honvédeink közül kettő taggyűjtés céljából városunkban körútra indult, miért is kérjük városunk nemesen érző emberbarátait, kik még e segélyző-bizottságnak nem tagjai, hogy a csakly havi 20 filléres hozzájárulással szegény öregjeinket pártfogásukba vennék és támogatásban részesíteni kegyeskedjenek.

— A Dunahíd megnyitása? Pécsről jelentik: A baja—bátaszéki hid építése már annyira előrehaladt, hogy valószínűleg nemokora teljesen elkészül és előreláthatólag már májusban (?) átadhadják a forgalomnak. A hid forgalmi szempontból rendkívüli fontossága és a Délmagyarországból, Erdélyből és az Alföldről a tengerre irányuló személy- és áruforgalmat az épülő pécs—bátaszéki vasútvonal segítségével eltereli Budapestől, megrövidíti az utat, olcsóbbá teszi a szállítási költségeket és könnyíti a budapest—dombóvári vonal túlterheltségét. A hid felépülésével kapcsolatban Kaposvár városa mozgalmat indított az iránt, hogy az üzletvezetőséget Kaposvárra tegyék.

— Csendőörös Dávodon. A m. kir. III. számú csendőrkertület területén Bácsbodrog megyében fekvő hercegszántói őrsöt 1909. január 1-én a bajai járásbeli Dávod községbe helyezték át.

— A volt bácsalmási járásbíró — táblabíró, dr. Gajary Bélát, a szegedi kir. ítélőtábla elnöki titkárá, ki alig pár esztendeje került a bácsalmási járásbírói állásából Szegedre, a pécsi kir. ítélőtáblához táblai bírónak nevezte ki a király. Gajary doktort aránylag fiatal korban és soronkívül érte ez az előléptetés, amely csak képességeinek lehet az elismerése.

TELEFON.

A képviselőház mai ülése.

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Juszt Gyula elnökölt.

Ülés elején Bozóky okolta meg az önálló bank tárgyában beadott indítványát; majd jelentette az elnök, hogy Nagy György, Leitner Adolf és Popovits horvát képviselő jegyezték be interpellációkat.

Az adóreformhoz Somogyi Aladár és Polónyi Géza beszéltek. Polónyi a javaslatot nem fogadja el és kibeszéli az ülést.

Ezután Wekerle választott Politnak a szerb propaganda ügyében előterjesztett interpellációjára.

Juszt Gyula ellenzéken.

Lapzártakor telefonozza tudósítónk: Szokatlanul élénk volt az élet ma a képviselőház folyosóján.

Andrássy a körjeje csoportosult képviselőknek kijelentette, hogy az ő álláspontja az, hogyha nem tudjuk megcsinálni a kartellbankot, úgy tartunk meg a között.

Andrássynak ezt a kijelentését nyombar hírül vitték Juszt Gyulának, aki erre átadta az elnöklést Rakovszkynak és a folyosóra ment, hol ezzel az éles kifakadással helytelenítette Andrássy állásfoglalását:

— Miféle politika az olyan, amelyik önálló bankot kért és most kartellbankra alkudozik!

Sándor Pál erre közbevetette, hogy 1917-ig most már ugyis fenn kell tartani a közös bankot az ismert formula folytán, mire Juszt Gyula indulatosan így szólt:

— Mi önálló bankot akarunk készíttetni alapon. Ha ez nem történik meg, úgy én a következő kormánynak leghevesebb ellenzéke leszek.

Justhnak ez a súlyos kijelentése foglalkoztatta egész nap a fővárosi politikai életet.

Érdekes esküvő.

Szabadtúról jelentik Borostyán Aranka szabadtúri tanítónő ma vette feleségül a montenegrói közmunkaügyi miniszter. A polgári esküvőt Budapestben tartották.

A modernnek.

Az új lira.

Az Ady-utánzás orgádkat ül a legmodernebb irodalomban. Minden tehetségtelenség ujhúri lantosnak képzeli magát, ha amugy istenigazában kerébe tudja törni a gondolatot és a magyar nyelvet.

Az egyik titanikus példát ez a három sorral kezd legújabb remekét egy modern folyóiratban:

Nem csábit már engem dal, szin, iz akármí.
Szereznék leulni, szereznék megállni.
Élni csak halva jó.

Jó. Élni csak halva jó? Szép. Bele lehet örülni ebbe a hülyeségbe, mely füzapoétásan indul, paralitikusan szökken tovább és végül egy impozáns abszurdumba fullad.

De miért kellett ezt leírni, kérde a nyájas olvasó, ha ugyan dühében nem vágta földhöz a rímekbe tördelt lehetetlenséget.

A legújabb „poéta” megadja a választ erre versének második s egyben utolsó stófájában:

Haláltusa közben s mégis néma hattyu (!)
Csilingelő csengő s fölötte szivattyu (?)
Szólok még hebegően.
Aztán csönd. S a szívem ide oda kapkod
Bura alatt nincsen hangom, nincsen levegőm,
Nincsen levegőm!

Hja úgy, hát beteg? Hol beteg? A bura alatt. Helyes. De miért csilingel a csengő? És az hol van? A burában? Persze, hogy a burában. Nagyon szép . . .

Egy komoly verses kötet juttatja eszünkbe ezt a versmerenylet. Szavay Gyulának: Az ezüst pohár és más újabb versek című most megjelent köteté.

Ez az igaz poéta írja egyik szatirájában az Ady-majmolok lehetetlen nyoszörgéseit mivelve:

Ha jön a fájdalom, a kétkezü, a violakék,
Óh csodaszép koronás Kalogén feleség,
S a Semmi a Minden, a Minden a Semmi,
Ugy e csirkésziál kép ez, Emmi?
Uj hangok, uj lények,
Reptilák, bölények
És mindebben a kacagás a lényeg . . .
Ezt, ezt, ezt köti össze a láncc,
Mert nézd, nézd, már ott van a hátadon a ránc,
Hujhó, holdfény, kutyatánc, halovány kutyatánc,
Reveránc, — kefe-ránc, — preferánc!
Nos, körülbelül így fest ez az új lira.
Az isten akarhova tegye a képviselőját.

KÖZGAZDASÁG.

Bajai érdekű vicinálisok versengése.

— A miniszterium állásfoglalása a baja—dunapataji vasútertr. —

Végére jár a két vicinális háborúsága, melyben a baja—kiskőrösi marad alul.

A kereskedelemügyi miniszterium a hét végén hozta nyilvánosságra állásfoglalását.

Ennek a következők a lényege:

A m. kir. államvasutak képviselői forgalmi szempontokból a dunapataj—kalocsa—hajósi vonalat előnyösebbnek tartják, mert ez a vonal számosabb községet érint, míg a hajósi—keceli vonal az egy Császártöltés községet érintvén, forgalmi tekintetben meddőnek bizonyulna.

A baja—hajósi—keceli—kiskőrösi vonal sérelmes volna ezenkívül a m. kir. államvasutakra nézve, mert ezen vonalnak Kecel és Kiskőrös közti része peage-vonal lenne, ennél fogva ennek felhasználása indokolatlan forgalmi akadályként és az ennek kezeléséből származó több kiadás indokolatlan teherként nehezednék a m. kir. államvasutakra.

A miniszterium III/3. (díjszabási) ügyszótálynak képviselője megjegyzi, hogy:

A távolság Baja és Budapest között a tervezett baja—keceli—kiskőrösi vonalon át mintegy 6 km.-rel rövidebb, mint a tervezett baja—kalocsa—dunapataji helyiérdekű vasutot.

E csekély távolsági különbség azonban döntő annál kevésbé lehet, mert annak a kérdésnek elbírálásánál, vajjon a szóban levő két tervezet közül melyik valószínűbb meg, figyelembe veendő egyrészt az, hogy a Szabadtúri Gomboson át Palánkáig vezető helyiérdekű vasut már építés alatt áll, másrészt pedig, hogy a baja—bezdán—zombor—apatin—gombosi helyiérdekű vasútra vonatkozólag 1908. augusztus 28-án az engedélyezési tárgyalás megtartott, még pedig oly eredménnyel, mely szerint ezen helyiérdekű vasut létrejövételére alapos kilátás van.

A baja—bezdán—zombor—apatin—gombosi helyiérdekű vasut kiépítését feltételezve, közforgalmi érdekek szempontjából, a baja—keceli vonal helyett a baja—kalocsa—dunapataji vonal kiépítése mellett Kunszentmiklós és Palánka között az ezidőszert Kisgye—Bácsketehegyen át már fennálló összeköttetésen kívül, Dunapataj—Kalocsa—Baja—Apatin—Gomboson át egy teljesen összefüggő új utat vonal fog rendelkezésre állani, mely a m. kir. államvasutak által szükség esetén segédútránként lesz használható. Mig ellenkezőleg a keceli irány létesítésével ezek a forgalmak már Kecelnél az államvasuti vonalra jutának sküldönösen Kiskőröstől kezdve a budapest—zimonyi fővonale részét, melynek máris második vágányra volna szüksége — a forgalomra károsan befolyásolnák.

Azon fontos érdekek mellett tehát, amelyek a dunapataj új s a baja—bátaszéki hid kiépítése következtében jelentőségében nyerő vonal létrejövételéhez (fűződnék), az a csekély és következményében hátrányos utróvidítés, melyet a baja—keceli vonal létesítése, befolyással nem bírhat s így a baja—kalocsa—dunapataji összeköttetésnek, mely által egyúttal a kunszentmiklós—dunapataji helyiérdekű vasut szákpálya jellege is megszűnnék, adandó előny.

A miniszterium vasutengedélyezési III/2. ügyszótálynak vezetője, szerint oly eljárás módban kellene megállapodni, mely az ellentétek összeegyeztetésével lehetőleg mind a két vasuti vonalnak — ha nem is egyszerre való — kiépítését biztosítaná.

Mint ahogy pedig gróf Teleky József által a dunapataj—kalocsa—bajai vonal finanszírozása által folytatott tárgyalások, valamint a többi hazai helyiérdekű vasutak finanszírozása alkalmából merített tapasztalatok alapján szinte apodiktikus bizonyossággal állítható, hogy ha a baja—keceli—kiskőrösi vonal előbb építetik ki, ezáltal a dunapataj—kalocsa—hajósi vonal létrejötte lehetetlenné válnék, kétségtelessé látszik, hogy mindenképp a dunapataj—kalocsa—bajai vasuti vonal megépítésével kell kezdeni.

A dunapataj—kalocsa—bajai vonal engedélyezése azonban ahhoz a feltételhez volna kötéendő, hogy bizonyos körülmények beálltával az engedélyes, illetve jogutódja tartozik a hajósi—keceli vonalat is megvalósítani. Az engedélyesnek eziránti kötelezettsége engedély-okirattal állapították meg.

A dunapataj—kalocsa—hajósi vonal engedélyezésének a hajósi—keceli vonal megépítésére iránti kötelezettsége beállana, míhelyt a dunapataj—kalocsa—bajai helyiérdekű vasut építésére és üzletére alakítandó részvénytársaság elsőbbségi részvényei utáni osztalék egy szám szerint megállapítandó százalékok (p. o. 31²/₁₀₀ ot) érne el és ha a hajósi—keceli vonalszakasz javára érdekeltjei hozzájárulások is, állami segély címén az építési tőke ugyanolyan arányban megfelelő támogatás helyezettnek ill. társba, mint aminő a dunapataj—kalocsa—bajai vonal részére biztosított.

4 miniszteri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter utóli II/20. 06. — 2. A kopenhági belügyminiszter utóli XII/20. 06. — 3. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter utóli IV.13. 07. — 4. A berlini földm. min. utóli X.15. 07

„RATIN“

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószer

van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3.— kor.

1 adag egér bacillus 1'80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja. — „Ratin“ bakteriológiai laboratórium részvénysárság magyarországi vezérképviseelője és egyedúrusa

Haan Béla Budapest, VII., Rotentbiller-utca 26/5.

12123/1908. Ttkv. szám.

Arverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírósg mint tealkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **dr. Nemes József** bajai ügyvéd által képviselt **Haász Márkusz** felsőszentiváni lakos javára **Pataricza Pál** (nős Gyukity Amáliával) felsőszentiváni lakos ellen 40 korona tőke, ennek 1908. évi június hó 10-ik napjától járó 6% kamatai 19 korona 49 fillér eddigi, 17 korona 30 fillér ezuttal megállapított és a még felme-

rülendő költségeknek kielégítése végett, az 1881. évi LX. t.c. 144. és következő §§-ai, valamint az 1908. évi 41. t.c. 21. §-a alapján a szabaddai kir. törvénysekhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén levő, végrehajtást szenvedett nevének álló

1. a felsőszentiváni 227. sz. betétbeni A. I. 1—2 sorsz. 27. és 28. hrsz. ingatlanságra 260. korona kiküldési árban;

2. a felsőszentiváni 227. sz. betétbeni A. II. 1—2. sorsz. 863 és 864. hrsz. 98. ö. i. sz. házas beltelkre 834. korona kiküldési árban ezennel elrendeli és annak Felsőszentiván községánál 1909. évi február hó 12. napjának délelőtt 10 óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő hrszmu ingatlanok a kiküldési ár 2/3-adánál alul eladatni nem fognak. Árverezők a kiküldési ár 10%—át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezébe tegyék le.

Baja, 1908. évi december hó 11-napján.

Major

kir. járásbíró.

VÉRSEGENYSÉG.
ÉTVÁGYTALANSÁG, IDE-
GESSÉG GYÓGYTÁSÁRA: GYENGE GYER-
MEKÉK VALAMINT FELNŐTEK SÁPKOROS
FIATAL LEÁNYOK ERŐSBÍTÉSÉRE

a legkifinomabb készítmény a **KRIEGER**-fele

**TOKAJI CHINA
VASBOR.**

VALÓDI B PÜTÖNDÖS TOKAJI BORBOL KÉSZÜLT, NAGYON KEL-
LEMES IZU HATÁSA BIZTOS.

KIS ÜVEG ÁRA 3.20 K. NAGY ÜVEG 6 K. A GYÓGY-
TÁRAKBAN. POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA
UTÁNVITTEL VAGY A PÉNZ ELŐZETES
BEKÜLDÉSE UTÁN.

KORONA-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST,
KALVIN-TÉR.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobbnál fájdalomcsillapító szornék bizonyult köszvényéknél, oszúknál és meghűléseknél, bedörzslés-képpen használva Figyelmeztetés. Silány hamisításnyok miatt bevásárláskor óvatatosk legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

R. Richter gyógyszer-tára az „Arany orszákhöz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Használt kerékpárokat
a legmagasabb áron vesz

Háziér Sárnuel
lástészés és kerékpárkereskedő
B A J A.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- és RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi iparküldésen aranyérmekkel kitüntetve.

KOLLÁR A. BAJA,
Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésében nagy raktár a legújabb irodalmi diszművek-, ifjusági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, író- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hírlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadhatnák.

Könyvkötészetem Diszművek, Folyóiratok, mindennemű könyvek egyszerű és diszes bekötésére, továbbá képkeretek, (Passepartous) iróaljzatok, stb. előállítására van berendezve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM modern berendezéssel izlésesszen állít elő műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, köz-igazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból Bármilyen könyvmdai munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddig létező
petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80—90 gyertyafény,
vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpáé.

Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

Nincsen robbanási veszély.

Nincsen különös szabályozás.

Nincsen vörös, hanem fehér fény.

Nincsen szag.

Nincsen korom.

Minden petroleummal ég.

Azonnal világosságot ad.

Minden 15" lámpához illik.

Egyszerűen kezelendő.

Ára: 1 égő teljesen felszerelve 10 K.
Egyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schnetzer Ernő

üveg- és porcellánkereskedőnél B A J A.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k

rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség
becses tudomására hozni, hogy az

„Otthon“-szállodát és vendéglőt

átvettem és azt f. é. január hó 31-én
megnyitom.

Jzletes magyar ételek úgy az üzletem-
ben, mint házonkívül is kaphatók.

Jól és tisztán kezelt boraimat ajánlva,
a n. é. közönség b. pártfogását kérve,
maradtam

mély tisztelettel

Müllner József

vendéglős, Mátyás király-tér 8.

Pásztory

ÉLŐVIRÁG-
KÖTÉSZETE.

Telefon 57—33.

Csokor- és koszoru-
kötésért az országban
a legtöbb első díjjal
kitüntetve.

BUDAPEST, Rákóczi-ut. 3.
Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Köszenet

Belföldi szenek
Porosz szén
Karwini szén
Osztrai kovácszszen
Koks
Brikett
Faszén

Köszenet

Szállit vaggonszámra
valamint évi kötésre

Klár Andor

cég

Debrecen,
Miklós-utca 23. szám.

Telefon inter-
urbán: 445.

Sürgőnyim:
KLÁR ANDOR

➡ Kérjen ajánlatot! ➡

Mesztet

Kizárólag fával ége-
tet biharmegyei
(Éles-d-Rév-Mezőtelegd)
fehér darabos mész
Évi termelés
1000 waggon

Mesztet

Csak „SICULIA“ névvel ellátott üvegek valódiak.

málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklaretegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége,
tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi. Kétyi. Tauszk. Riegler tanár
urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természe-
tes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő

fűszerkereskedésében.

Ügyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

Memorandum.

Sürgőnyim:

FÜLÖPSINGER

Szatmár.
N. Károly.

Fülöp Lajos és Singer Imre siremléknagyraktárai

SZATMÁR

Attila-utca 1/B. szám.

NAGYKÁROLY

Széchenyi-utca 30. szám.

Ajánlják sirköveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér carrara, fekete Schvéd gránit, sziléziai szürke gránit, porphir és Labrador kövekből. Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvést és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.

➡ Sirszegélyek, vasrácsok, uti kereszték a legnagyobb választékban állandóan raktáron vannak. ➡
➡ Óriási választék márványlapokban. ➡ ➡ Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve.